

תהלים (38)

מי שלא רימה לא הונה את השני, שהרי כל יכולת האדם להונות ולרמות באה לו רק משום שיש בו נשמה, היא השכל והדעת. והראיה שכל בעלי החיים שאין בהם שכל אינן יודעות לרמות. וכן אפשר לפרש "לשווא" מלשון חנם, כלומר האדם לא חטא כלל בנפשו, אבל באותה מידה גם כן לא הרויח ונשאר ריק, ללא תורה ומצוות, וממילא הוא מגיע כקבצן לעולם הבא. אדם כזה גם כן אינו יכול לעולת בהר ה', שהרי בנוסף לנזקיות מעבירות האדם צריך לסגל לעצמו גם תורה ומצוות.

"שיחות החפץ חיים"

יִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת ה' וְצָדִיקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ (כד. ה)
אפשר לרמוז תיבת **יִשָּׂא** היא בגמיטריא **האש"ה** ירמוז שע"י האשה מתברך, כמ"ש ז"ל (יבמות סב:) שרוי בלא אשה שרוי בלא ברכה, ולהיפך להיפך. וגם תיבת **יִשָּׂא** היא נוטריקון **י"ש אש"ה** והוא על פי מה שכתב הרב **כף הכהן** על מה דאמרינן בסוף מסכת עוקצין: אמר ר' יהושע בן לוי עתיד הקב"ה להנחיל לכל צדיק וצדיק **י"ש** עולמות. דיש כשנושא אשה דנוטלת חצי כתר"ו, וטוב היה לו דלא ישא אשה. אלא דכתבו המפרשים דהקב"ה נותן משלו **י"ש** עולמות לכל אחד מלבד **הי"ש** שלהם באופן שיהיה **כת"ר** לאיש ו**כת"ר** לאשה וזה מ"ש ריב"ל עתיד הקב"ה להנחיל וכו' ר"ל משלו, מלבד **הכת"ר** שלהם שזוכים בו על ידי תורה והמצוות עכ"ל. וזהו שרמזו כאן **י"ש** שהוא נוטריקון **י"ש אש"ה** ר"ל כשנושא האדם אשה אין לו לדאוג ולומר עתה אני מפסיד דנוטלת חצי כתר"י וטוב שלא ישא אשה ועל זה אמר **י"ש**, שהיא נוטריקון **י"ש אש"ה** ר"ל שזוכה ע"י האשה לש"י עולמות לכל אחד מלבד **הי"ש** שלהם שיהיה **כת"ר** לאיש ו**כת"ר** לאישה, וזהו שמסיים: **"בְּרָכָה מֵאֵת ה' ר"ל שבתורת חסד נותן להם הקב"ה הי"ש עולמות לכל אחד מצד שמקיימים מצות פריה ורביה שמביא קיום העולם דלא תהו בראה אלא לשבת יצרה.**

ספר "שם משמעון"

כִּי אָתָּה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אוֹתָךְ קָוִיתִי כָּל הַיּוֹם (כה. ה)
וסמיך ליה: **זְכֹר רַחֲמֶיךָ ה' וְיַחַסְדֶיךָ כִּי מַעֲלָמִים הֵמָּה** (כה.ו). יתבאר על פי מה דאיתא **בילקוט משלי**: דאפילו אין ביד ישראל אלא הקווי כדאי הם לגאולה בשכר הקווי ע"כ. הובא במפרשים: דגאולה ראשונה היתה מן הדין דמי שנשבתית אשתו כופין אותו לפדותה אמנם הגאולה העתידה בעגלה ובזמן קריב מצד החסד, שקי"ל נשבתית שני פעמים אינו חייב לפדותה. וז"ש **"כִּי אָתָּה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אוֹתָךְ קָוִיתִי כָּל הַיּוֹם"**, ירצה שאני כל היום מקוה לישועתך ובזכות הקווי אנו ראויים לגאולה. ואם

מִי יַעֲלֶה בְּהַר ה' וְיָמִי יָקוּם בְּמָקוֹם קָדְשׁוֹ. נְקִי כַפַּיִם וְיָבֵר לִבָּב אֲשֶׁר לֹא נָשָׂא לִשְׂוֹא נַפְשִׁי וְלֹא נִשְׁבַּע לְמַרְמָה (כד.ג.ד)

לכאורה אומרו מי יעלה ומי יקום הכל אחד ודי באחת מהם, והוה ליה למימר מי יעלה בהר ה' ובמקום קדשו. ואפשר לפרש בהקדם מ"ש המפרשים: דמי שנושא ונותן באמונה אינו חוזר לבוא בגלגול, ובה יתכן לפרש כי בהר ה' ובמקום קודשו קאי על עולם הבא שהצדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם ונהנים מזיו השכינה שאין כל אדם זוכה לזה ליקרב אליו יתברך, וזה שאמר מי יעלה בהר ה' ר"ל מי שזוכה לעלות וליקרב אליו יתברך, וגם מי יקום במקום קדשו, ירצה מי שהוא שהגיע למקום קדשו ויקום שם מלשון יקום [קיום] דבר ולא יחזור בגלגול עוד פעם, ובא הכתוב כמתרץ נקי כפיים ובר לבב אשר לא נשא לשוא נפשי ולא נשבע למרמה יען שהוא נאמן במשא ומתן. *ספר "שם משמעון"*

מִי יַעֲלֶה בְּהַר ה' וְיָמִי יָקוּם בְּמָקוֹם קָדְשׁוֹ. נְקִי כַפַּיִם וְיָבֵר לִבָּב אֲשֶׁר לֹא נָשָׂא לִשְׂוֹא נַפְשִׁי וְלֹא נִשְׁבַּע לְמַרְמָה (כד.ג.ד)

סיפר כ"ק אדמו"ר בעל **"ישועות משה"** מויזניץ, על אורח ששהה בית מדרשו של זקנו **האדמו"ר בעל "אהבת ישראל"**, שנהג להדגיש בהטעמה מיוחדת, מעוררת לבבות, פסוק זה כליל ראש השנה, ואותו אורח הריהרו בלבו: איזו מעלה מיוחדת היא **"לֹא נִשְׁבַּע לְמַרְמָה"**, עד שהפסוק מבטיח כי אדם שיש בידו מעלה זו הוא שיעלה בהר ה'? וכי איזה אדם, ולו בפשוט ביותר, יעז להישבע לשקר? לאחר התפילה, כאשר עבר יחד עם אלפי המתפללים להתברך ברכת שנה טובה, פנה אליו האדמו"ר ואמר לו: האם הנך מבין, אברך? כאשר הנשמה יורדת לעולם הזה, משביעים אותה: תהי צדיק ואל תהי רשע! (נידה ל:), הבין האורח שכוונת האדמו"ר היתה ליישב את תמיהתו בדרך זו: **"וְלֹא נִשְׁבַּע לְמַרְמָה"**, מתייחס לשבועה שכל אדם נשבע בטרם בא לעולם, וכאשר הוא נשמר מחטא, הרי מתברר למפרע כי שבועה זו לא היתה שבועת שקר, ואדם שאינו חוטא הוא יעלה בהר ה' ויקום במקום קדשו! ויתבאר לפי זה: **"אֲשֶׁר לֹא נָשָׂא לִשְׂוֹא נַפְשִׁי"**, דהיינו שירידתו לעולם לא היתה לחינם. *ספר "כמוצא שלל רב. תהלים"*

נְקִי כַפַּיִם וְיָבֵר לִבָּב אֲשֶׁר לֹא נָשָׂא לִשְׂוֹא נַפְשִׁי וְלֹא נִשְׁבַּע לְמַרְמָה (כד.ד)

"לשווא", כידוע, יש לו שתי משמעות: **"לשווא"** מלשון שקר, **"לשווא"** מלשון חנם. בענייננו אפשר לפרש בשתי המשמעויות. **"אֲשֶׁר לֹא נָשָׂא לִשְׂוֹא נַפְשִׁי"**, היינו

תשיבני דקי"ל נשבית ב' פעמים אינו חייב לפדותה, לזה סמך: זכר רחמיך ה' וחסדיך פי מעולם המה, ירצה שרק מצד מדת הרחמים והחסד אני מקוה לישועתך ולא מצד הדין. ספר "שם משמעון"

כשאבי נושא אותי, אין צריך להביט אל הדרך עיני תמיד אל ה' פי הוא יוציא מרשת רגלי (כה. טו) בנוהג שבעולם, מבאר הגאון רבי שלמה פיישר בספרו "בית ישי", אדם המהלך בדרך צריך לתת את עיניו אל הדרך, שלא יפול במכשולות ופחדים, מה שאין כן תינוק הנישא בזרועותיו של אביו, אין עיניו אל הדרך, אלא אל אביו, כי הוא בטוח בהשגחתו ושמירתו של אביו. זו כוונת הכתוב: "עיני תמיד אל ה'", ולא אסתכל כלל על דרכי שלא אכשל, כי בטוחני "פי הוא יוציא מרשת רגלי" ספר "כמוצא שלל רב. תהלים"

צרות לבי הרחיבו ממצוקתי הוציאני (כה. יז) מה טעם אנו סובלים כעת צרות רבות כל כך? הדבר יבואר במשל: בנוהג שבעולם כשאחד מנהל עסק, הוא מקיף לקונים לזמן קבוע וידוע מראש. אבל היאך הוא המנהג אם הסוחר רוצה לסגור ולחסל את עסקו? הרי אז, כשאחד מלקוחותיו ירצה לקנות בהקפה, יאמר לו הסוחר: אחא רחימאי, כל זמן שניהלתי את העסק, נתתי בהקפה, אך עתה, שאני עומד לסגור את העסק, אני יכול להקיף, ולא עוד, אלא שאני מחזר וגובה את החובות הישנים. כן הדבר בענייננו. הן רבונו של עולם כבר עומד לסגור את העסק, ועל כן אין הוא מקיף. אדרבא, הוא גובה גם את החובות הישנים ומחזר עליהם.

"שיחות חפץ חיים"

ראה עיני ועמלי ושא לכל חטאותי (כה. יח) שני דברים עניות וגלות מכפרים, דעל ידי העניות עולים מגיהנם, ועוד הגלות כמ"ש חז"ל אברהם אבינו בחר לו הגלות כדי שלא ילכו לגיהנם, וזהו שאמר הכתוב: וירא את ענייניו זה עניות ממון, ואת עמלנו ואת לחצנו על הגלות וקושי השעבוד. ובזה אפשר שזה שאמר הכתוב "ראה עיני ועמלי", דמלת עניי זה עניות ממון, ועמלי הוא הגלות כדי שאז "ושא לכל חטאותי", ולא אבוא לגיהנם, והטעם כי על ידי שני דברים אלו העניות והגלות מכפרים העונות ועולין מגיהנם כנזכר

ספר "שם משמעון"

הלכה: דינו טעויות בברכות

פתח על דעת מים וסיים ביין: התופס כוס מים או שאר משקים שברכתם שהכל, והתחיל לברך על דעת לומר שהכל נהיה בדברו אך בסיומת טעה ואמר בורא פרי הגפן, לדעת הרמב"ם ומרן שו"ע אין מחזירין אותו אלא שותה את המים על סמך ברכתו, והסיבה לכך היות

ובשעה שהזכיר שם ומלכות שהם עיקר הברכה, נתכוון לברכה הראויה לאותו המין, ולכן כיון שבעיקר הברכה לא היה טעות אף שטעה בסופה יצא ידי חובה, ואין מחזירין אותו. והוא הדין ביתר הברכות יצא ידי חובה אם טעה בסוף. ספר "הליכות ברכות" רב אופיר מלכא שליט"א

פתגם: צדיק אכל, לשבע נפשו; וקטן רשעים תחסר ספר משלי

חקירה: גביית מחצה: כשלווה משניים מכל אחד מנה, אין לו אלא מנה והמלווים חולקים אותו: לכל אחד מהם יש זכות על כל המנה ולכן חולקים, או שלכל אחד יש זכות רק על חצי מנה, שכל אחד מפקיע חצי זכותו של חברו. (קובץ שיעורים כתובות שלה: מחלוקת רמב"ם וראב"ד) ספר "קובץ יסודות וחקירות"

סיפור: פסוק קולע

המגיד מדובנה נקלע פעם לבית המדרש אחד בין מנחה למעריב. נטפלו אליו צעירים קונדסים והפצירו בו לדרוש דרשה. עם זאת נדברו בלחש עם חזן, שברגע שיפתח המגיד בדרשתו יפצח הוא בתפילת ערבית ויכריז בקול רם: והוא רחום! המגיד הרגיש בקולו ואמר: ברצוני להשמיעכם רק פסוק אחד מתהילים: "ויפתוהו בפיהם ובלשונם יכזבו לו ולבם לא נכון עמו ולא נאמן בבריתו", עתה סיים המגיד, יכולים אתם להמשיך בפסוק הבא מיד לאחר פסוק זה: "והוא רחום יכפר עוון". הקונדסים השפילו את עיניהם הנכלמות לארץ. ספר "חד וחלק" חלק (דף קפת) חלק א'

שבת שלום

יוצא לאור לרפואה שלימה, ברוך יואל שמעון ישראל בן פנינה, אברהם בן חנה רחל שרה, ראובן ישי בן מרצדס, הדסה אסתר בת רחל בחלא קטי, פטריק יהודה בן גלדיס קאמונה, אברהם רפאל בן רבקה, מאיר חיים בן גבי זוירה, ראובן בן איזא, ויקטוריה שושנה בת ג'ויס חנה, רפאל יהודה בן מלכה, שלמה בן מרים, אבישי יוסף בן שרה לאה, אוריאל נסים בן שלוה, אלחנן בן חנה אנושקה, מרים בת עזיזא, חנה בת רחל, דוד בן מרים, יעל בת כמונה, חנה בת ציפורה, ישראל יצחק בן ציפורה. **זיווג הגון:** נעמי פנינה בת סנדרין אסתר, לאה בת רבקה, אלודי רחל מלכה בת חשמה, יוסף גבריאל בן רבקה, מרים בת רבקה. **הצלחה רבה:** שרה בת יפה יעקב דוד בן יפה, נתן בן רבקה, לחנה בת אסתר וליונתן מרדכי בן שמחה ברכה זרע של קיימא ללבנה מלכה בת עזיזא וליאור עמיחי מרדכי בן ג'יזול לאוני. **לעילוי נשמת:** ג'ייט מסעודה בת ג'ולי יעל, שלמה בן מחה, מסעודה בת בלח, יוסף בן מייכה. מוריס משה בן מרי מרים. משה בן מזל פורטונה. אמיל חיים בן עזו עזיזה, ראובן בן חנינה, אליהו בן מרים, ניסים חי הוברט בן ג'ולי, ליליאן רוזה בת אוטה נג'מה, דוד בן מרים, פליקס סעידו בן אטו מסעודה, אפרת רחל בת אסטרייה כוכבה, אברהם בן אליעזר.

